

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

تهیه چارت‌های دریایی

گروه شغلی

ساختمان

کد ملی آموزش شایستگی

۳	۱	۱	۵	۳	۰	۲	۹	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۱
Isco-08	سطح مهارت	سطح گروه	شناسه گروه	شناسه شغل										

۱۳۸۸/۱۲/۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۱۳۸۸/۱۲/۱

ناظر ات بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۰-۳۱/۲۵/۱/۱

شروع اعتبار : ۸۸/۱۲/۱

پایان اعتبار : ۹۳/۱۲/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته :

عمران

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان شرقی

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شغل و آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	بهرام حمیدپور	فوق لیسانس	هیدروگرافی	۵
۲	حامد حمزه زاده	فوق لیسانس	هیدروگرافی	۴
۳	سجاد راثی	فوق لیسانس	هیدروگرافی	۴
۴				
۵				
۶				
۷				
۸				
۹				
۱۰				

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگوش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

مالحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد .

نام شغل :

تهیه چارت های دریایی

شرح شغل :

تهیه چارت های دریایی در حوزه‌ی عمران می‌باشد و وظایفی از قبیل اندازه‌گیری و ترسیم پارامترهایی جهت توصیف دقیق طبیعت و شکل بستر دریا نسبت به موقعیت جغرافیایی و عوارض زمین و دیگر ویژگی‌های حرکت‌های دریایی دارا بوده و این شغل با مشاغل نقشه برداری، مدیریت بنادر، اسکله‌ها، امور ناوبری، اکتشاف و استخراج منابع دریایی، عمران و دیگر فعالیت‌های مورد نیاز دریا در ارتباط می‌باشد.

ویژگی‌های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : لیسانس نقشه برداری و یا فوق لیسانس هیدروگرافی

حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل

مهارت‌های پیش نیاز این استاندارد : توانایی کار با نرم افزارهای Autocad Land Development Hypack مهارت‌های پیش نیاز این استاندارد : توانایی کار با نرم افزارهای Autocad Land Development Hypack GPS، آنواز SDRmap، اکوساندرها و دوربین‌های نقشه برداری

طول دوره آموزش

طول دوره آموزش : ۱۱۸ ساعت

- زمان آموزش نظری : ۳۶ ساعت

- زمان آموزش عملی : ۸۲ ساعت

- کارورزی : - ساعت

- زمان پروژه : - ساعت

شیوه ارزشیابی

آزمون عملی : %۶۵

آزمون کتبی عملی : %۲۵

اخلاق حرفه‌ای : %۱۰

صلاحیت‌های حرفه‌ای مربيان

فوق لیسانس هیدروگرافی – با حداقل ۴ سال سابقه کاری مرتبط

استاندارد شغل

– شایستگی های

ردیف	توانایی ها
۱	توانائی اندازه‌گیری عمق با دستگاه‌های عمق یاب تک پرتوی و چند پرتوی
۲	توانایی عمق یابی بصورت لیزر هوایی
۳	توانائی ایجاد نقاط کنترل ساحلی از شبکه ژئودتیک
۴	توانایی تعیین موقعیت افقی شناور هیدروگرافی
۵	توانایی تعیین عمق
۶	توانایی انجام مشاهدات نوسانات سطح آب
۷	توانایی جاروب ، تعیین و آشکار نمودن عارضه‌های خطرناک زیر آبی
۸	توانایی تعیین موقعیت مکانی عوارض ساحلی و دریایی
۹	توانایی پردازش داده های عمق یابی و GPS
۱۰	توانایی ترسیم چارت
۱۲	

استاندارد تهیه چارت های دریایی
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :	
	جمع	عملی	نظری		
	۹ ساعت	۶ ساعت	۳ ساعت		
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>				
دستگاه عمق یاب: اکوساندر ها و سونارها	<p>دانش :</p> <p>- مفاهیم مربوط به اندازه گیری عمق</p>				
	<p>مهارت :</p> <p>- اندازه گیری عمق به دقت دسیمتر در آب های کم عمق با دستگاه های عمق یاب تک پرتوی</p> <p>- اندازه گیری یا عمق یابی با دستگاه های چند پرتوی در حال توسعه برای بررسی کامل و دقیق بستر دریا</p>				
	<p>نگرش :</p> <p>- افزایش دقت</p>				
	<p>ایمنی :</p> <p>-</p>				
	<p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>-</p>				

استاندارد تهیه چارت های دریابی
– برگه‌ی تحلیل آموزشی –

	زمان آموزش			عنوان توانایی :	
	جمع	عملی	نظری		
	۶ ساعت	۳ ساعت	۳ ساعت		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>				
لیدار	<p>دانش :</p> <p>- مفاهیم مربوط به عمق یابی بصورت لیزر هوایی</p>				
	<p>مهارت :</p> <p>- عمق یابی بصورت لیزر هوایی در تهیه چارت‌ها از آبهای کم عمق و زلال</p>				
	<p>نگرش :</p> <p>- بهره‌وری</p>				
	<p>ایمنی :</p> <p>-</p>				
	<p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>-</p>				

استاندارد تهیه چارت های دریایی
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :	
	جمع	عملی	نظری		
	۲۴ ساعت	۲۱ ساعت	۳ ساعت		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>				
Hypack	<p>دانش :</p> <p>- روش های تعیین موقعیت و اندازه گیری در نقشه برداری دریایی</p> <p>مهارت :</p> <p>- جمع آوری و برداشت :</p> <p>- به روش های متفاوت اپتیکی نظیر :</p> <p>ترفیع با سکستانت</p> <p>تقاطع با تئودولیت</p> <p>ترانزیت با تئودولیت</p> <p>- روش های الکترو اپتیکی :</p> <p>- توتال استیشن ها</p> <p>- سیستم های الکترونیکی و ماهواره ای (GPS)</p>				
	<p>نگرش :</p> <p>- بهینه سازی</p>				
	<p>ایمنی :</p> <p>-</p>				
	<p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>-</p>				

استاندارد تهیه چارت های دریایی

- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
	۷ ساعت	۴ ساعت	۳ ساعت	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تایید گیج		۳		دانش : - روش های اندازه گیری موقعیت افقی عمق و مقدار نوسان آب دریا نسبت به یک سطح مینا
	۲			مهارت : - اندازه گیری عمق یابی شامل عمق آب، موقعیت افقی عمق اندازه گیری شده و مقدار نوسان آب دریا نسبت به یک سطح مینا در همان لحظه - اندازه گیری نوسان آب دریا توسط تجهیزات ثبت اتوماتیک کشند در کنار ساحل نسبت به یک سطح مینا در زمان انجام عملیات هیدروگرافی
				نگرش : -
				ایمنی : -
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد تهیه چارت های دریایی
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تعیین عمق (ساندینگ)
	جمع	عملی	نظری	
	۶ ساعت	۳ ساعت	۳ ساعت	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
اکوساندر			۳	دانش : - فاصله زمانی ارسال و دریافت موج الکتریکی، سرعت انتشار امواج صوتی
	۳			مهارت : - اندازه گیری عمق آب توسط ابزارهایی مانند عمق یاب الکترواکوستیکی موسوم به اکوساندر - کالیبراسیون عمق یاب الکترواکوستیکی جهت حذف خطاهای عمق یابی
				نگرش :
				ایمنی :
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد تهیه چارت های دریایی
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :	
	جمع	عملی	نظری		
	۱۵ ساعت	۱۲ ساعت	۳ ساعت		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>				
کشنده نگار اتوماتیک	<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - روش ایجاد ایستگاه های کشنده - مشاهدات کشنده			مهارت :	
	<p>- ایجاد ایستگاه کشنده اولیه (دائمی) : با استفاده از کشنده نگار اتوماتیک که قادر به ثبت نوسانات کشنده شامل ارتفاع و زمان مربوطه در بازه زمانی ۱۰ دقیق می باشد و یک اشل مدرج کشنده نگار به همراه ۳ نقطه نقشه برداری BM در نزدیک آن است.</p> <p>- ایجاد ایستگاه کشنده ثانویه : شامل یک اشل مدرج کشنده نگار و یا یک دستگاه کشنده نگار اتوماتیک و حداقل ۲ نقطه نقشه برداری در نزدیک آن.</p> <p>- جمع آوری داده های کشنده در منطقه نقشه برداری</p> <p>- اعمال داده های کشنده جهت تصحیح عمق یابی</p>				
	نگرش :				
	ایمنی :				
	توجهات زیست محیطی :				

استاندارد تهیه چارت های دریایی

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴ ساعت	۹ ساعت	۵ ساعت	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>			
		۳	۲	<p>دانش :</p> <p>- روش برخورد با عوارض زیر آب</p> <p>- عوارض خطرناک زیر آب در موقع جزر و مد</p>
	۳	۶		<p>مهارت :</p> <p>- آنالیز و بررسی عوارض زیر آب که در موقع جزر و مد تغییر ارتفاع نسبت به سطح آب پیدا می کنند.</p> <p>- تعیین نوع عوارض:</p> <p>- عوارض مصنوعی : مانند غرق شدن کشتی یا سقوط هواپیما در دریا</p> <p>- عوارض طبیعی: مانند کوههای زیر آب ناشی از حرکات تکتونیکی زمین که منجر به ایجاد این عوارض می گردند.</p>
	<p>نگرش :</p> <p>- بهره وری</p>			
	<p>ایمنی :</p> <p>-</p>			
	<p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>-</p>			

استاندارد تهیه چارت های دریایی

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :	
	جمع	عملی	نظری		
	۱۴ ساعت	۱۰ ساعت	۴ ساعت		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
دستگاه سکستانت تندولیت توتال استیشن	دانش : - روش ایجاد بوبیه - علامت گذاری عوارض مصنوعی دریایی مثل سکوهای چاه نفت ، چراغ های ساحلی و ...				
GPS	مهارت : - اندازه گیری زاویه و مسیر مستقیم با استفاده از نقطه ساحلی در ساحل توسط دستگاه سکستانت: <ul style="list-style-type: none"> • روش ترانزیت اندازه گیری زاویه از ساحل • روش ترفیع • روش تقاطع • روش اندازه گیری الکتروپتیک اندازه گیری فاصله و زاویه • بطور همزمان و • روش اندازه گیری فاصله الکترونیکی 				
	نگرش :				
	ایمنی :				
	توجهات زیست محیطی :				

استاندارد تهیه چارت های دریایی
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲ ساعت	۶ ساعت	۶ ساعت	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
اکوساندر			۳	دانش : روش های پردازش داده های عمق یابی با نرم افزار های خاص HYPACK - روش های پردازش داده های GPS با نرم افزار های خاص نظیر ... و TGO
		۶		مهارت : پردازش داده های مسطحاتی و ارتفاعی
				نگرش :
				ایمنی :
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد تهیه چارت های دریایی
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :	
	جمع	عملی	نظری		
	۱۴ ساعت	۹ ساعت	۵ ساعت		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>				
	<p>دانش :</p> <p>عملیات کارتوگرافی</p>				
	<p>مهارت :</p> <p>ترسیم چارت طبق استاندارد سازمان نقشه برداری کشور</p>				
	<p>نگرش :</p> <p>-</p>				
	<p>ایمنی :</p> <p>-</p>				
	<p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>-</p>				

- برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	نرم افزار LAND- CAD-HYPACK- TGO	۵ نسخه	
۲	رایانه با تجهیزات کامل	۱۵ دستگاه	
۳	اکوساندر	۱ دستگاه	
۴	(تک فرکانسه و دستی) GPS	۲ دستگاه	
۵	سونارها	۱ دستگاه	
۶	دستگاه سکستانت	۱ دستگاه	
۷	کشنده نگار اتوماتیک	۱ دستگاه	
۸	تئودولیت	۱ دستگاه	
۹	لیدار	۱ دستگاه	
۱۰	توتال استیشن	۱ دستگاه	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .
- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .
- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	شرح
۱	کتاب هیدرولوگی مقدماتی برای مهندسان نقشه بردار تالیف مهندس بهمن تاج فیروز
۲	کتاب آموزش نرم افزار LAND مولف مهندس رنجبر
۳	کتاب آموزش نرم افزار SDR map مولف مهندس آقباش